

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Fframwaith Cymhwysedd Arolygwyr Adeiladu Cymru 2024

Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg

OGL © Hawlfraint y Goron 2023, Llywodraeth Cymru,
LIC24-13

Cynnwys

1. Cyflwyniad	3
2. Dosbarthau cofrestru	3
Rôl yr Arolygydd Cofrestredig Adeiladu	4
Deddfwriaeth yn berthnasol i reoli adeiladu.....	5
Symud drwy ddsbarthau a rhyngddynt.....	5
Goruchwyllo	5
Dosbarth 1: Arolygydd Adeiladu o dan Hyfforddiant.....	6
Dosbarth 2: Arolygydd Adeiladu	7
Dosbarth 3: Arolygydd Adeiladu	9
Dosbarth 4: Arolygydd Adeiladu (Rheolwr Technegol).....	11
3. Trosolwg o'r Fframwaith Cymhwysedd Arolygwyr Adeiladu	15
4. Lefelau cymhwysedd	16
5. Fframwaith maes pwnc cymhwysedd y Fframwaith Cymhwysedd Arolygwyr Adeiladu	17
Y gyfraith	17
Technoleg	19
Gwasanaethau adeiladau	21
Swyddogaethau a gweithgareddau.....	23
Asesu planiau a gorfodi	25
Arolygiadau a gorfodi	27
Rheoli a sgiliau craidd.....	29
Rheoli diogelwch	31
Moeseg.....	33
6. Tabl y gofynion cymhwysedd	36

1. Cyflwyniad

Yn sgil tân Grenfell Tower mae diwygiadau newydd i ddiogelwch adeiladau wedi cael eu cyflwyno.

Fel rhan o'r diwygiadau hyn, Gweinidogion Cymru yw'r awdurdod rheoleiddio (“*regulatory authority*”) i Gymru bellach o dan Ran 2A o Ddeddf Adeiladu 1984.

Bydd rhaid i weithwyr proffesiynol rheolaeth adeiladu a sefydliadau rheolaeth adeiladu yn y sector preifat gofrestru â'r awdurdod rheoleiddio (neu ei ddirprwy) er mwyn ymgymryd â gwaith rheolaeth adeiladu yng Nghymru. Agorodd y cyfnod cofrestru ym mis Ionawr 2024.

Yn unol ag adrannau 58C, 58D a 58F o Ddeddf Adeiladu 1984 ddiwygiedig, bydd yr awdurdod rheoleiddio yn gwneud y canlynol:

- sefydlu a chynnal cofrestr o arolygwyr adeiladu (Arolygwyr Cofrestredig Adeiladu “ACA”)
- darparu ar gyfer wahanol ddsbarthau o ACA (er enghraifft, yn unol â chymwysterau neu brofiad)
- cofrestru unigolyn fel arolygydd adeiladu, neu arolygydd adeiladu o ddsbarth penodol, os yw'n fodlon bod yr unigolyn hwnnw'n bodloni'r meini prawf a bennir gennym
- llunio a chyhoeddi Cod Ymddygiad ar gyfer ACAau sy'n nodi safonau'r ymddygiad ac ymarfer proffesiynol a ddisgwylir ganddynt

Mae'r Fframwaith Cymhwysedd Arolygwyr Adeiladu (“y Fframwaith”) yn darparu fframwaith clir, strwythuredig er mwyn dangos cymhwysedd ar gyfer y proffesiwn rheolaeth adeiladu yn ei gyfanrwydd. Mae cymhwysedd yn adlewyrchu'r sgiliau, yr wybodaeth, y profiad a'r ymddygiadau angenrheidiol i unigolion sy'n cyflawni eu rôl fel Arolygydd Cofrestredig Adeiladu.

Bydd angen i weithwyr proffesiynol rheolaeth adeiladu ymgymryd â datblygiad proffesiynol parhaus (“DPP”) er mwyn cadw eu cofrestriad.

Nid yw'r Fframwaith yn holl gynhwysfawr, a dylai Arolygwyr Cofrestredig Adeiladu arfer eu barn broffesiynol wrth benderfynu ar eu cymhwysedd eu hunain. Rhaid i Arolygwyr Cofrestredig Adeiladu sicrhau eu bod yn cydymffurfio â'u dyletswyddau o dan y Cod Ymddygiad ar gyfer Arolygwyr Adeiladau Cofrestredig (“y Cod”) i beidio ag ymgymryd â gwaith oni bai bod ganddynt y cymhwysedd perthnasol i'w wneud ac i gynnal eu cymhwysedd proffesiynol.

Caiff y Fframwaith a'r canllawiau ategol eu hadolygu yn rheolaidd.

2. Dosbarthau cofrestru

Mae pedwar dosbarth cofrestru ar gyfer arolygwyr adeiladu unigol:

Dosbarth 1: arolygydd adeiladu o dan hyfforddiant

Dosbarth 2: arolygydd adeiladu

Dosbarth 3: arolygydd adeiladu

Dosbarth 4: arolygydd adeiladu (rheolwr technegol)

Rhaid i bob gweithiwr proffesiynol rheolaeth adeiladu unigol sy'n cyflawni'r rolau a ddisgrifir yn y dosbarthau hyn, ni waeth pa fath o adeiladau neu brosiectau adeiladu y maent yn gweithio arnynt, gofrestru â'r awdurdod rheoleiddio a chydymffurfio â'r Cod.

Rhaid i Awdurdodau Lleol a Chymeradwywyr Cofrestredig Rheolaeth Adeiladu ("Cymeradwywyr") sicrhau bod gan y rhai hynny sy'n cyflawni gweithgareddau o dan gyfyngiad, neu sy'n eu cynghori ar swyddogaethau o dan gyfyngiad, gymhwysedd addas ac wedi eu cofrestru yn y dosbarth priodol.

Mae Arolygwyr yn gyfrifol am adnabod y terfynau eu cymhwysedd a gwybod pryd y dylai prosiectau penodol gael eu rheoli gan, er enghraifft, arolygydd adeiladu sydd â chymhwysedd uwch, neu pryd y gall fod angen cael cymorth arbenigol, gan beiriannydd strwythurol neu beiriannydd tân.

Mae'r tudalennau nesaf yn disgrifio'r hyn sy'n ofynnol o ran cymhwysedd er mwyn i unigolyn gofrestru. Bydd y manylion yn dibynnu ar y rôl benodol y mae'r unigolyn yn ei chyflawni – mae'r adrannau hyn yn 'ddangosol'.

Nid cyflawniad statig yw cymhwysedd. Mae angen ei gynnal a'i ddatblygu er mwyn adlewyrchu newidiadau yn y diwydiant a helpu i wella'r wybodaeth a'r sgiliau sy'n berthnasol i'r gwaith proffesiynol a wneir.

Rôl yr Arolygydd Cofrestredig Adeiladu

Rhaid i ACAau fod yn gymwys i ymgymryd â gweithgareddau a rhoi cyngor am swyddogaethau rheolaeth adeiladu o fewn terfynau eu dosbarth a'u profiad eu hunain.

Dylai hyn gynnwys:

- dealltwriaeth dechnegol o ddeddfwriaeth, canllawiau a safonau cysylltiedig ym maes rheolaeth adeiladu er mwyn darparu penderfyniadau sy'n seiliedig ar dystiolaeth a sicrhau cydymffurfedd â rheoliadau adeiladu
- prosesau a gweithdrefnau gan gynnwys nodi achosion o beidio â chydymffurfio a rheoli'r gwaith o ddatrys pryderon a nodir mewn modd effeithiol
- meysydd arbenigol technegol o fewn y meysydd pwnc cymhwysedd
- defnydd priodol o arbenigwyr sy'n gallu cefnogi penderfyniadau rheolaeth adeiladu
- asesu cynlluniau arolygu, gan gynnwys ardystio bod gwaith wedi'i gwblhau'n derfynol

- cyfathrebu'n effeithiol â'r holl bartion â buddiant
- nodi ei gymwyseddau ei hun a chymwyseddau pobl eraill a myfyrio arnynt
- goruchwyllo pobl eraill os yn briodol
- cynghori ar swyddogaethau o dan gyfyngiad, fel y'u diffinnir mewn deddfwriaeth

Deddfwriaeth sy'n berthnasol i reoli adeiladu

Mae'r deddfwriaeth sy'n berthnasol i reoli adeiladu yn cynnwys:

Deddf Diogelwch Adeiladu 2022 ac is-ddeddfwriaeth cysylltiedig

Deddf Adeiladu 1984, ac is-ddeddfwriaeth cysylltiedig

Deddf Diogelwch Tân ac is-ddeddfwriaeth cysylltiedig

Gorchymyn Diwygio Rheoleiddio (Diogelwch Tân) 2005

Rheoliadau Adeiladu (Arolygwyr Cymeradwy etc.) 2010

Deddf Mangreoedd Diffygiol 1972

Deddf Diogelwch Meysydd Chwaraeon 1975

Deddf Diogelwch Tân a Lleoedd Chwaraeon 1987

Symud drwy ddosbarthau a rhyngddynt

Mae'n bosibl y bydd unigolion am wella eu datblygiad proffesiynol drwy'r dosbarthau cofrestru. Dim ond o dan oruchwyliaeth person â chymhwysedd priodol y ceir gwneud unrhyw waith o'r fath, er enghraifft, Arolygydd Cofrestredig Adeiladu sydd wedi ei gofrestru yn y dosbarth priodol ar gyfer y gwaith sy'n cael ei wneud. Dylid cofnodi yr holl waith fel y bo'n briodol, gan gynnwys manylion yr arolygydd a'r un sy'n cael ei arolygu.

Mae symud ymlaen yn dibynnu ar ddangos datblygiad unigolyn o ran ei sgiliau, ei wybodaeth, ei brofiad a'i ymddygiadau sy'n gysylltiedig â meysydd pwnc y Fframwaith Cymhwysedd Arolygwyr Adeiladu. Ni fydd pawb yn symud drwy'r dosbarthau mewn ffordd unionlin yn angenrheidiol a gall Arolygydd Adeiladu Dosbarth 2 hefyd gofrestru fel rheolwr technegol Dosbarth 4.

Goruchwyllo

At ddibenion y proffesiwn rheoli adeiladu, bydd goruchwyllo yn cynnwys goruchwyllo neu gyfarwyddo tasg, gweithgaredd neu broses er mwyn sicrhau ei bod yn cael ei wneud yn briodol gywir ac i'r safonau gofynnol. Am ragor o wybodaeth am oruchwyllo, ewch i'r canllawiau.

Dosbarth 1: Arolygydd Adeiladu o dan Hyfforddiant

Proffil

Mae'r dosbarth hwn yn briodol ar gyfer person sy'n gweithio ym maes rheolaeth adeiladu nad yw'n gallu, adeg ei gofrestru gyntaf, dangos y cymwyseddau sy'n ofynnol i weithio heb oruchwyliaeth neu gofrestru yn un o'r tri dosbarth arall.

Term 'generig' yw dan hyfforddiant, sy'n ymwneud â phawb sy'n dechrau gweithio yn y proffesiwn naill ai:

- heb unrhyw arbenigedd academaidd na galwedigaethol sy'n gysylltiedig â rheolaeth adeiladu a'r amgylchedd adeiledig
- â chymwysterau academaidd neu alwedigaethol ond heb brofiad rheolaeth adeiladu
- ag ymwybyddiaeth, profiad a dealltwriaeth o waith adeiladu ond â gwybodaeth gyfyngedig o ran manylion rheolaeth adeiladu, rheoliadau adeiladu a'r swyddogaethau a'r gweithgareddau cysylltiedig

Bydd yr unigolion hyn yn ymgymryd â llwybr hyfforddiant neu ddilysu sy'n gallu cynnwys cymwysterau academaidd a/neu alwedigaethol. Byddant wedyn yn gweithio o dan oruchwyliaeth ar lefel sy'n briodol i'r tasgau y maent yn ymgymryd â nhw, nes iddynt symud ymlaen i'w dosbarth cofrestru nesaf.

Gweithgareddau

Bydd arolygwyr adeiladu Dosbarth 1 yn gweithio o dan oruchwyliaeth yn yr amgylchedd academaidd ac yn y gweithle.

Bydd angen i'r rheini sy'n symud ymlaen i ddosbarth cofrestru arall ddatblygu a dangos sgiliau, gwybodaeth, ymddygiadau a phrofiad sy'n gysylltiedig â'r holl feysydd pwnc sy'n ofynnol er mwyn cyflawni'r cymhwysedd angenrheidiol. Bydd yr amserlen ar gyfer cyflawni hyn yn amrywio i unigolion ac mae'n debygol y bydd yn cynnwys astudiaeth academaidd a phrofiad galwedigaethol.

Bydd y gweithgareddau a gyflawnir yn cynnwys yr holl brosesau cyfreithiol a gweinyddol hyd at gymhwyster lefel 3 cychwynnol¹, gan symud ymlaen i lefelau 4-6 yn y fframwaith academaidd neu alwedigaethol. Disgwylir y bydd unigolion o dan hyfforddiant yn cael eu goruchwyllo dros gyfnod eu hyfforddiant.

Atebolrwydd

Mae'r arolygydd adeiladu o dan hyfforddiant yn bennaf atebol am:

Gwaith o dan oruchwyliaeth briodol

¹ [What qualification levels mean: England, Wales and Northern Ireland - GOV.UK \(www.gov.uk\)](https://www.gov.uk)

Cydymffurfio â'r Cod.

Sgiliau dangosol

Mae'r sgiliau dangosol ar gyfer arolygydd adeiladu o dan hyfforddiant yn cynnwys:

- sgiliau personol megis sgiliau rhyngpersonol, sgiliau astudio, sgiliau cyflwyno a sgiliau cyfathrebu
- sgiliau TG effeithiol
- cadw cofnodion
- gallu i gyflawni fel unigolyn ac fel aelod o dîm
- gallu datblygu drwy ddsbarth 2-4 gyda chymhwysedd briodol.

Enghreifftiau dangosol o wybodaeth/cymwysterau

I'w pennu gan y cyflogwr, gan adlewyrchu y llwybr academaidd neu alwedigaethol a ddewisir ar gyfer yr unigolyn.

Lefelau dangosol o brofiad

Byddai lefel gychwynol yr unigolyn yn adlewyrchu hyn, a gallai gynnwys datblygu a chadarnhau'r canlynol:

- tystiolaeth o weithio tuag at feithrin profiad rheolaeth adeiladu priodol
- mae'n bosibl y bydd pobl sy'n newydd yn y proffesiwn rheolaeth adeiladu, neu'r rheini sy'n gweithredu mewn rolau sy'n gysylltiedig â rolau arolygwyr adeiladu neu sy'n debyg i'r rolau hynny, hefyd yn gallu dangos profiad defnyddiol
- gallu i ddatblygu'r sgiliau technegol a'r sgiliau personol i gyflawni'r gweithgareddau a'r swyddogaethau rheolaeth adeiladu a sicrhau cymhwysedd a chydabyddiaeth broffesiynol

Ymddygiadau dangosol

Mae'r ymddygiadau dangosol a ddisgwylir gan arolygydd adeiladu o dan hyfforddiant yn cynnwys:

- gweithio'n briodol yn yr amgylchedd academaidd ac yn y gweithle tra'n dilyn polisiau a gweithdrefnau cyflogwyr fel unigolyn ac fel aelod o dîm
- ymroddiad i'r rhaglen a ddewiswyd o weithgareddau academaidd a/neu alwedigaethol perthnasol
- ymroddiad i gydymffurfio â'r Cod
- ymddygiadau moesegol a chynhwysol

Dosbarth 2: Arolygydd Adeiladu

Proffil

Mae Arolygwyr Adeiladu Dosbarth 2 yn cyflawni gweithgareddau o dan gyfyngiad ac yn cynghori ar swyddogaethau o dan gyfyngiad, o fewn cyfyngiadau eu cofrestriad. Dyma ddosbarth eang sy'n cynnwys pob math o adeilad heblaw adeiladau nad ydynt yn safonol ac adeiladau risg uchel.

Bydd rhai o'r bobl sy'n cofrestru yn y dosbarth hwn yn gweithio ar rychwant cyfyngedig o fathau o adeilad, e.e. adeiladau domestig yn unig, a bydd eu cofrestriad yn adlewyrchu hyn drwy'r categorïau (fel a fanylir yn y Cod).

Gweithgareddau a Swyddogaethau Cyfyngedig

Y prif weithgareddau y mae'r rôl yn ymgymryd â nhw yw asesu planiau a chynnal arolygiadau er mwyn sicrhau cydymffurfedd â deddfwriaeth berthnasol i reoli adeiladau, safonau a chanllawiau cysylltiedig ar gyfer nifer o wahanol fathau o adeilad, ac eithrio adeiladau ansafonol ac adeiladau risg uwch fel y'u diffinnir gan Ddeddf Adeiladau 1984. Mae'r rhain yn ymwneud â'r meysydd pwnc, y gweithgareddau a'r swyddogaethau yn y fframwaith cymhwysedd a'r gallu i gyflawni mewn cydymffurfedd â chyfyngiadau cofrestriad yr unigolyn.

Atebolrwydd

Mae'r prif agweddau y mae arolygydd adeiladu yn atebol amdanynt yn cynnwys:

- nodi diffyg cydymffurfedd a gwneud penderfyniadau a chymryd camau i sicrhau cydymffurfedd
- darparu cyngor cymwys i gyrff rheolaeth adeiladu
- gweithredu o fewn ei gymhwysedd ei hun a chynnal y cymhwysedd hwnnw, gan helpu eraill i wneud yr un peth
- nodi achosion o wrthdaro buddiannau a rhoi gwybod amdanynt fel y gellir cymryd camau priodol
- cydymffurfio â'r Cod wrth gyflawni gwaith

Sgiliau dangosol

Mae'r sgiliau dangosol sy'n angenrheidiol yn cynnwys:

- dadansoddi gwybodaeth i fathau perthnasol o adeiladau ag eithrio adeiladau ansafonol ac adeiladau risg uchel
- gwneud penderfyniadau
- cadw cofnodion a llunio adroddiadau
- bod yn gymwys wrth ddefnyddio TG
- cyfathrebu, dylanwadu a sgiliau rhyngpersonol
- goruchwyllo a mentora pobl o dan hyfforddiant os yn briodol

Enghreifftiau dangosol o wybodaeth/cymwysterau

Ymhlith enghreifftiau o'r wybodaeth/y cymwysterau angenrheidiol a ddisgwylir gan arolygydd adeiladu y mae:

- cymhwyster academaidd lefel 4-6 neu hyfforddiant proffesiynol/galwedigaethol perthnasol cyfatebol
- gwybodaeth ddigonol i gyfrannu at ddangos cymhwysedd yn erbyn y Fframwaith, deddfwriaeth berthnasol i reoli adeiladau, Dogfennau Cymeradwy a safonau a chanllawiau perthnasol
- diogelwch tân/bywyd
- iechyd a diogelwch
- dylunio ac adeiladu
- rheoli newid

Lefelau dangosol o brofiad

Mae'r lefelau dangosol o brofiad yn cynnwys:

- asesu cydymffurfedd yn erbyn deddfwriaeth perthnasol i reoli adeiladau, Dogfennau Cymeradwy a safonau a chanllawiau cymwys eraill sy'n gysylltiedig
- profiad blaenorol o'r mathau o adeilad y mae'n bwriadu gweithio arnynt
- arolygiadau
- asesu planiau
- llunio amserlenni arolygu a'u rhoi ar waith
- asesu diogelwch a risgiau
- cymryd camau i sicrhau cydymffurfedd, gan gynnwys camau gorfodi a/neu ddychwelyd i'r awdurdod lleol pan yn briodol

Ymddygiadau dangosol

Mae'r ymddygiadau dangosol a ddisgwylir gan arolygydd adeiladu yn cynnwys:

- ymroddiad i feithrin gwybodaeth a sgiliau drwy ddatblygiad proffesiynol parhaus (DPP)
- ymroddiad i weithredu ag uniondeb a pharch ac mewn cydymffurfedd â'r Cod
- gwneud penderfyniadau effeithiol
- cyfathrebu a dylanwadu
- gweithio fel unigolyn ac fel aelod o dîm
- hyblygrwydd a gwydnwch
- arweinyddiaeth a gweld y darlun cyflawn
- ymddygiadau moesegol a chynhwysol

Dosbarth 3: Arolygydd Adeiladu

Proffil

Arolygwyr Adeiladu Dosbarth 3 yw'r rheini sydd wedi cofrestru gyda'r wybodaeth a'r profiad ychwanegol sy'n ofynnol er mwyn cyflawni'r gweithgareddau o dan gyfyngiad, a rhoi cyngor i gyrrff rheolaeth adeiladu sy'n ymgymryd â swyddogaethau o dan gyfyngiad, mewn cysylltiad â phob math o adeilad gan gynnwys adeiladau ansafonol ac/neu adeiladau risg uwch.

Adeilad(au) safonol ac ansafonol

Fel rhan o'r dull asesu risg dylai'r gweithiwr proffesiynol rheolaeth adeiladu nodi a yw adeilad neu brosiect yn safonol neu'n ansafonol. Ceir rhagor o wybodaeth ar adeiladau ansafonol yn y Trefniadau Monitro Rheolau Safonau Gweithredu.

Gweithgareddau a Swyddogaethau Cyfyngedig

Y prif weithgareddau y mae'r rôl yn ymgymryd â nhw yw asesu planiau a chynnal arolygiadau. Arolygu a yw y gwaith adeiladu yn cydymffurfio â deddfwriaeth berthnasol i reoli adeiladau, safonau a chanllawiau cysylltiedig ar gyfer nifer o wahanol fathau o adeilad, gan gynnwys adeiladau ansafonol a/neu risg uwch. Mae'r rhain yn ymwneud â'r meysydd pwnc, y gweithgareddau a'r swyddogaethau yn y fframwaith cymhwysedd a'r gallu i gyflawni mewn cydymffurfedd â chyfyngiadau cofrestriad yr unigolyn.

Atebolrwydd

Mae'r prif agweddau y mae arolygydd adeiladu Dosbarth 3 yn atebol amdanynt yn cynnwys:

- nodi, gwneud penderfyniadau a chymryd camau i sicrhau cydymffurfedd
- darparu cyngor cymwys i gyrrff rheolaeth adeiladu
- gweithredu o fewn ei gymhwysedd ei hun a chynnal y cymhwysedd hwnnw, gan helpu eraill i wneud yr un peth
- nodi achosion o wrthdaro buddiannau a rhoi gwybod amdanynt fel y gellir cymryd camau priodol
- ymgymryd â'r holl waith mewn cydymffurfiaeth â'r Cod

Sgiliau dangosol

Mae'r sgiliau dangosol sy'n angenrheidiol yn cynnwys:

- dadansoddi gwybodaeth mewn perthynas â phob math o adeilad gan gynnwys adeiladau ansafonol a/neu adeiladau risg uwch
- gwneud penderfyniadau
- cyfathrebu, dylanwadu a sgiliau rhyngpersonol
- cadw cofnodion a llunio adroddiadau
- bod yn gymwys wrth ddefnyddio TG
- goruchwyllo a mentora os yn briodol

Enghreifftiau dangosol o wybodaeth/cymwysterau

Ymhlith enghreifftiau o'r wybodaeth/y cymwysterau angenrheidiol a ddisgwylir gan arolygydd adeiladu y mae:

- cymhwyster academaidd lefel 6 neu hyfforddiant proffesiynol/galwedigaethol perthnasol cyfatebol gyda gwybodaeth arbenigol am nifer o wahanol fathau o adeilad gan gynnwys adeiladau ansafonol a/neu adeiladau risg uwch
- prosesau a gweithdrefnau rheolaeth adeiladu sy'n cyfeirio'n benodol at nifer o wahanol fathau o adeilad gan gynnwys adeiladau ansafonol a/neu adeiladau risg uwch

- deddfwriaeth berthnasol i reoli adeiladu sy'n cyfeirio'n benodol at nifer o wahanol fathau o adeilad gan gynnwys adeiladau ansafonol a/neu adeiladau risg uwch
- Dogfennau Cymeradwy, arferion gorau a chanllawiau ar gyfer nifer o wahanol fathau o adeilad gan gynnwys adeiladau ansafonol a/neu adeiladau risg uwch
- diogelwch tân/bywyd
- Memoranda Iechyd Technegol a Bwletinau Adeiladau
- diogelwch strwythurol
- diogelwch adeiladu
- systemau adeiladu
- iechyd a diogelwch
- dylunio ac adeiladu

Lefelau dangosol o brofiad

Mae'r lefelau dangosol o brofiad yn cynnwys:

- asesu cydymffurfedd yn erbyn deddfwriaeth berthnasol i reoli adeiladau, Dogfennau Cymeradwy a safonau a chanllawiau perthnasol mewn perthynas â nifer o wahanol fathau o adeilad gan gynnwys adeiladau ansafonol a/neu adeiladau risg uwch
- profiad blaenorol o'r mathau o adeilad y mae'n bwriadu gweithio arnynt
- arolygiadau
- asesu planiau
- llunio amserlenni arolygu a'u rhoi ar waith ar gyfer nifer o wahanol fathau o adeilad
- asesu diogelwch a risg ar gyfer nifer o wahanol fathau o adeilad
- cymryd camau i sicrhau cydymffurfedd, gan gynnwys camau gorfodi a/neu ddychweliad i'r awdurdod lleol pan yn briodol

Ymddygiadau dangosol

Mae'r ymddygiadau dangosol a ddisgwylir gan arolygydd adeiladu Dosbarth 3 yn cynnwys:

- ymroddiad i feithrin gwybodaeth a sgiliau
- gweithredu ag uniondeb a pharch ac mewn cydymffurfedd â'r Cod
- gwneud penderfyniadau effeithiol
- cyfathrebu a dylanwadu
- gweithio fel unigolyn ac fel aelod o dîm
- hyblygrwydd a gwydnwch
- arweinyddiaeth a gweld y darlun cyflawn
- ymddygiadau moesegol a chynhwysol

Dosbarth 4: Arolygydd Adeiladu (Rheolwr Technegol)

Proffil

Mae rôl yr Arolygydd Adeiladu Dosbarth 4 (Rheolwr Technegol) yn gyfrifol am y prosesau gweinyddol a thechnegol sy'n gysylltiedig â rheoli'r swyddogaeth rheolaeth adeiladu. Mae hyn yn cynnwys:

- rheoli tîm rheolaeth adeiladu sy'n gallu cymryd rhan mewn ymgynoriadau cyn cyflwyno, y gwaith o ddilysu ceisiadau ar gyfer cymeradwyo rheoli adeiladau gan gynnwys ffioedd a thaliadau, a'r broses asesu planiau hyd at y cam gwneud penderfyniad, yn ogystal â chreu amserlenni arolygu a chyflawni ar y materion hyn o'r cysyniad hyd at y camau cwblhau ac ardystio
- rheoli a goruchwyllo'r gweithdrefnau gorfodi ar gyfer y tîm rheolaeth adeiladu a'r camau gorfodi a gymerir ganddynt
- darparu swyddogaeth rheolaeth adeiladu yn effeithiol er mwyn sicrhau bod cydymffurfio, a gorfodi ble y bo angen, â phob agwedd berthnasol ar ddeddfwriaeth berthnasol i reoli adeiladu, safonau, canllawiau a Dogfennau Cymeradwy, ar gyfer pob math o adeilad sy'n berthnasol
- sicrhau bod aelodau o'i dîm yn gymwys ac ond yn gweithredu o fewn eu cymhwysedd ac yn unol â'r Cod

Arolygwyr Adeiladu Dosbarth 4 (Rheolwr Technegol) yw'r unigolion hynny sydd, yn ogystal â meddu ar gymhwysedd Arolygydd Adeiladu Dosbarth 2 neu Ddosbarth 3, yn gyfrifol am reoli technegol tîm rheolaeth adeiladu. Byddai eu rôl yn adlewyrchu dosbarthau'r Arolygwyr Cofrestredig Adeiladu y maent yn eu rheoli, a byddai cyfyngiadau eu cofrestriad yn adlewyrchu hyn.

Gweithgareddau a Swyddogaethau

Y prif weithgareddau y mae'r rôl yn ymgymryd â nhw yw:

- gwneud ceisiadau a dilysu ceisiadau ar gyfer cymeradwyo rheoli adeiladu mewn cysylltiad â deddfwriaeth berthnasol i reoli adeiladu a rheoli ffioedd a thaliadau
- creu, monitro ac archwilio gweithdrefnau safonol a pholisïau technegol sy'n gysylltiedig â blaenoriaethu asesu planiau a chylfundrefnau arolygu
- ystyried ceisiadau am gymeradwyaeth rheolaeth adeiladu, yn unol ag adran 30 o'r Ddeddf Adeiladu, ac am hepgoriad, yn unol ag adran 11 o'r Ddeddf Adeiladu, os yw'n briodol
- sefydlu cyfundrefnau arolygu, dyrannu arolygiadau i'r Arolygydd Adeiladu priodol a monitro cofnodion cyflawni a gwaith gorfodi fel sy'n briodol er mwyn sicrhau cydymffurfedd â'r Rheoliadau Adeiladu a deddfwriaeth gysylltiedig
- monitro arolygiadau a gynhelir a rhoi tystysgrifau terfynol/cwblhau pan geir cadarnhad bod y gwaith yn cydymffurfio â'r Rheoliadau Adeiladu
- creu gweithdrefn datrys cwynion ac anghydfodau ar faterion technegol a materion eraill sy'n ymwneud â'r broses rheolaeth adeiladu a'i rhoi ar waith
- sicrhau bod y gyfraith sy'n gymwys i rôl rheolaeth adeiladu a'r gwaith o reoli'r tîm rheolaeth adeiladu yn cael ei chymhwyso
- cymryd pob cam rhesymol i sicrhau bod yr Arolygwyr Adeiladu Dosbarth 2 a/neu Ddosbarth 3 y mae'n gyfrifol am eu rheoli yn cydymffurfio â'r Cod Ymddygiad ac ymgymryd â gwaith goruchwyllo a mentora priodol
- helpu'r Arolygwyr Adeiladu Dosbarth 2 a/neu Ddosbarth 3 y mae'n gyfrifol am eu rheoli i gynnal eu cymhwysedd drwy sicrhau bod hyfforddiant angenrheidiol, perthnasol ar gael iddynt, a'u bod yn cael eu cefnogi i ymgymryd â datblygiad proffesiynol parhaus perthnasol a phriodol

- ymgymryd â rôl Arolygydd Cofrestredig Adeiladu Dosbarth 2 neu Ddosbarth 3 fel sy'n briodol, gan gyfeirio at y prif weithgareddau a restrir o dan 'Rôl yr Arolygydd Cofrestredig Adeiladu' uchod

Atebolrwydd

Mae'r prif agweddau y mae Arolygydd Adeiladu (Rheolwr Technegol) yn atebol amdanynt yn cynnwys:

- rheoli/goruchwylio gwaith ei dîm i sicrhau cydymffurfedd â'r gyfraith
- sicrhau bod y tîm rheolaeth adeiladu yn gymwys i gyflawni'r gweithgareddau a'r swyddogaethau rheolaeth adeiladu, gan ddarparu cymorth o ran datblygu cymwyseddau, monitro/archwilio cymwyseddau, a chefnogi'r broses gofrestru
- cofnodi a rheoli achosion o wrthdaro buddiannau o fewn polisi gwrthdaro buddiannau'r sefydliad ac yn unol â'r Rheolau Safonau Gweithredol a gyhoeddir gan yr awdurdod rheoleiddio
- arwain a rheoli'r tîm rheolaeth adeiladu i sicrhau cydymffurfedd â'r gyfraith, y Cod, y Rheolau Safonau Gweithredol a'r dangosyddion perfformiad allweddol a gyhoeddir gan yr awdurdod rheoleiddio yn ogystal â threfniadau sefydliadol

Sgiliau dangosol

Mae'r sgiliau dangosol sy'n angenrheidiol yn cynnwys:

- sgiliau rheoli a sgiliau gwneud penderfyniadau sy'n berthnasol i bob agwedd ar reolaeth adeiladu
- craffter ariannol, gan fod modd codi tâl am reolaeth adeiladu a rhaid rhoi cyfrif am arian
- sgiliau pobl, cyfathrebu effeithiol, gwaith tîm, ac arweinyddiaeth
- ymchwil, dadansoddi, ymwybyddiaeth o risgiau ac asesu sy'n gysylltiedig â gwneud penderfyniadau
- bod yn gymwys wrth ddefnyddio TG
- sgiliau recriwtio a chadw staff, sy'n gysylltiedig â chymwyseddau, hyfforddiant a datblygiad

Enghreifftiau dangosol o wybodaeth/cymwysterau

Enghreifftiau dangosol o'r wybodaeth a'r cymwysterau yn cynnwys:

- Wedi ei addysgu hyd at yr hyn sy'n cyfateb i gymhwyster academaidd lefel 4-6 yr Arolygwyr Cofrestredig Adeiladu y mae'n eu rheoli, neu hyfforddiant proffesiynol/galwedigaethol perthnasol sy'n cyfateb iddo gyda phrofiad sylweddol o reolaeth adeiladu
- Gallu deall y Rheolau Safonau Gweithredol, y Dangosyddion Perfformiad Allweddol a'r Cod a gyhoeddir gan yr awdurdod rheoleiddio, yn ogystal â threfniadau sefydliadol, a'u rhoi ar waith ym maes rheolaeth adeiladu er mwyn sicrhau cydymffurfedd â'r gyfraith

Lefelau dangosol o brofiad

Mae'r lefelau ddangosol o brofiad yn cynnwys:

- profiad sylweddol o weithio yn y proffesiwn rheolaeth adeiladu, gan feithrin profiad o rychwant llawn y gweithgareddau a'r swyddogaethau y mae'n eu rheoli
- profiad sy'n ymwneud â'r holl eitemau a nodir uchod, o'r cysyniad hyd at y camau cwblhau a gorfodi fel sy'n briodol

Ymddygiadau dangosol

Mae'r ymddygiadau dangosol a ddisgwylir gan Arolygydd Adeiladu (Rheolwr Technegol) yn cynnwys:

- yn gweithredu mewn modd proffesiynol bob amser, gan ddangos lefelau uchel o sgiliau technegol a sgiliau sy'n canolbwyntio ar bobl
- ymrwymiad i ddatblygu ei wybodaeth a'i sgiliau ei hun a gwybodaeth a sgiliau pobl eraill trwy ddatblygiad proffesiynol parhaus
- gweithredu ag uniondeb a pharch ac mewn cydymffurfedd â'r Cod
- gwneud penderfyniadau effeithiol (bod yn gymwys iawn)
- cyfathrebu a dylanwadu (bod yn gymwys iawn)
- arweinyddiaeth a gweld y darlun cyflawn
- hyblygrwydd a gwydnwch
- ymddygiadau moesegol a chynhwysol

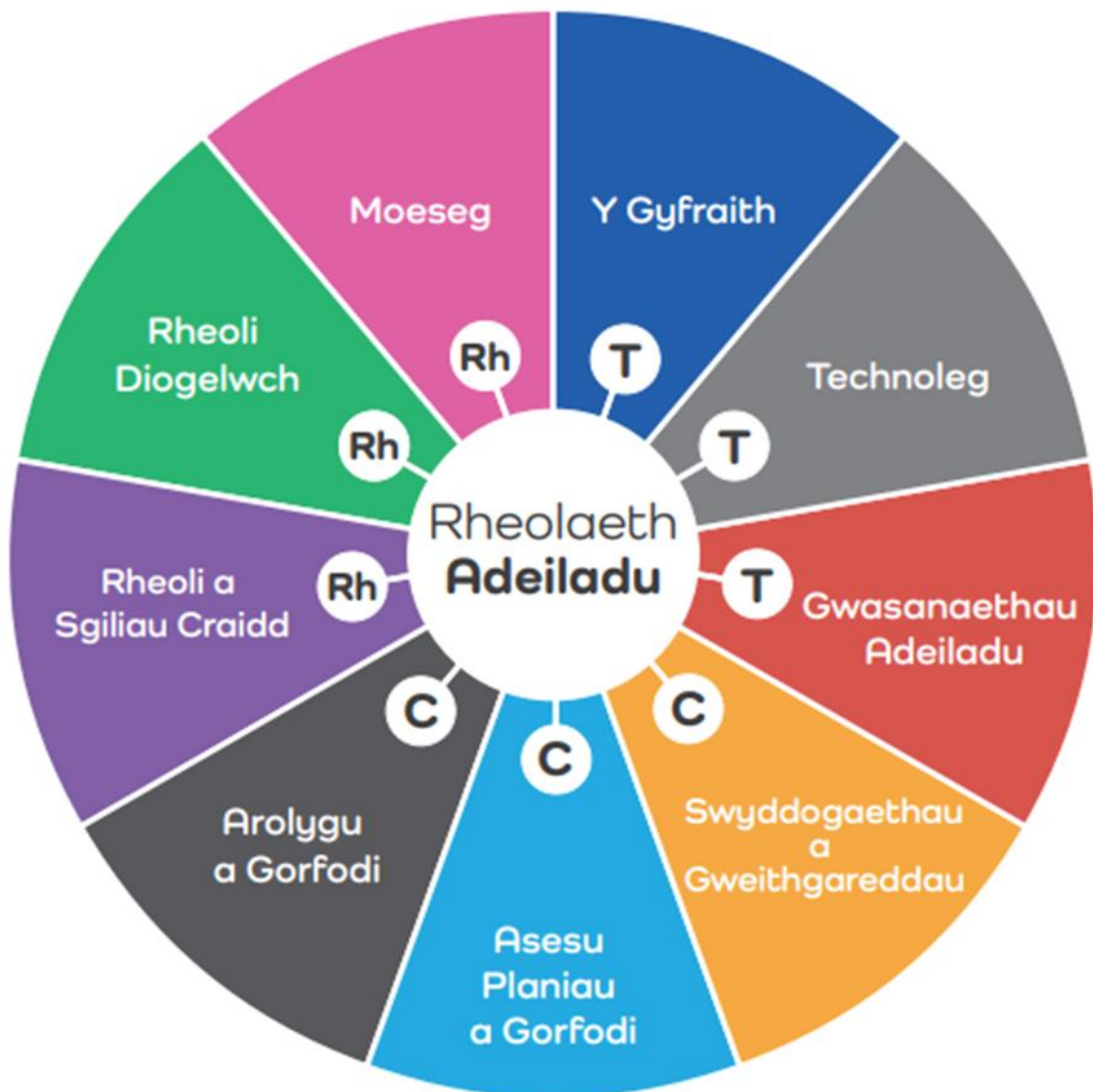
3. Trosolwg o'r Fframwaith Cymhwysedd Arolygwyr Adeiladu

Mae model Fframwaith Cymhwysedd ar gyfer y proffesiwn rheolaeth adeiladu wedi ei rannu yn 9 maes pwnc cymhwysedd. Mae'r meysydd hyn yn cydberthyn ac yn gorgyffwrdd ond ar y cyfan maent yn trafod naill ai:

(T) - Cymhwysedd technegol

(C) - Cymhwysedd cyflawni, neu

(Rh) - Cymhwysedd rheoli

4. Lefelau cymhwysedd

Y lefelau cymhwysedd yw:

A. Ymwybyddiaeth

Gwybodaeth sylfaenol am y pwnc a sut y mae'n berthnasol i'w rôl.

B. Gwerthfawrogiad

Gwybodaeth gefndir gyffredinol am y maes pwnc, ar y cyd â gwerthfawrogi'r amcan. Gall fod angen mewnbwn arbenigol gan bobl eraill i asesu cydymffurfedd.

C. Dealltwriaeth

Gwybodaeth ddigonol am y ffactorau (cyfreithiol, technegol ac ati), a dealltwriaeth ddigonol ohonynt, a ddefnyddir wrth wneud penderfyniadau a llunio asesiadau annibynnol sy'n seiliedig ar wybodaeth o ran cydymffurfedd gwaith adeiladu arferol, gan gynnwys defnyddio mewnbwn gan arbenigwyr eraill.

D. Dealltwriaeth gynhwysfawr

Gwybodaeth, dealltwriaeth a sgiliau digon manwl i wneud penderfyniadau ar faterion ansafonol sy'n ymwneud â dylunio a gwaith adeiladu, a'r gallu i gomisiynu a herio cymorth arbenigol pan fo angen.

5. Fframwaith maes pwnc cymhwysedd y Fframwaith Cymhwysedd Arolygwyr Adeiladu

Mae'r canlynol yn darparu datganiad cymhwysedd cyffredinol, a manylion o ran yr hyn sydd ei angen i ddangos cymhwysedd, ar gyfer pob un o'r naw maes pwnc cymhwysedd a nodir yn y model trosolwg o'r Fframwaith a welir yn adran 3.

Y gyfraith

Datganiad cymhwysedd cyffredinol ar gyfer y gyfraith

Cynnal safonau proffesiynol uchel o ran cymhwyso'r gyfraith, a deddfau a rheoliadau cysylltiedig, wrth ddarparu yr holl swyddogaethau a gweithgareddau rheolaeth adeiladu.

Trosolwg o gymhwysedd lefel A – ymwybyddiaeth o'r canlynol:

- y gyfraith sy'n berthnasol i reolaeth adeiladu, h.y. pa ddeddfwriaeth sylfaenol ac is-ddeddfwriaeth sy'n gymwys ac yn cael eu gorfodi gan weithwyr proffesiynol rheolaeth adeiladu
- terminoleg gyfreithiol sy'n ymwneud ag egwyddorion y gyfraith ac ymddygiadau cyfreithiol
- egwyddorion y gyfraith a rolau a chyfrifoldebau unigolion a sefydliadau wrth gymhwyso rheoliadau adeiladu
- deddfwriaeth gysylltiedig sy'n berthnasol i reolaeth adeiladu

Trosolwg o gymhwysedd lefel B – gwerthfawrogi'r canlynol:

- meini prawf lefel A
- sut y dylai arolygydd adeiladu gyflawni ei ddyletswyddau mewn cysylltiad â'r gyfraith wrth ei chymhwyso i'r holl swyddogaethau a gweithgareddau rheolaeth adeiladu

Trosolwg o gymhwysedd lefel C – dealltwriaeth o'r canlynol:

- meini prawf lefelau A a B
- sut y mae'r gyfraith yn rhyngweithio â'r Cod ar gyfer Arolygwyr Cofrestredig Adeiladu
- sut i nodi, cymhwyso a gorfodi'r gyfraith wrth ymgymryd â swyddogaethau a gweithgareddau rheolaeth adeiladu

Trosolwg o gymhwysedd lefel D – dealltwriaeth gynhwysfawr o'r canlynol:

- meini prawf lefelau A, B ac C

- sut i gymhwyso'r gyfraith berthnasol i adeiladau ansafonol a/neu adeiladau risg uwch

Y Gyfraith – sgiliau, gwybodaeth, profiad ac ymddygiadau (enghreifftiau dangosol)

Meini prawf cymhwysedd lefel A – ymwybyddiaeth o'r canlynol:

Egwyddorion y gyfraith gan gynnwys:

- adolygiad o'r ddeddfwriaeth sy'n ymwneud â rheolaeth adeiladu; diben, creu, datblygu, gan gynnwys deddfwriaeth sylfaenol ac is-ddeddfwriaeth, sut y mae polisiau, gweithdrefnau ac ymgynghoriadau sefydliadol yn gysylltiedig â chymhwyso'r gyfraith
- sut y mae dyletswyddau unigol a sefydliadol o ran dylunio, adeiladu, arolygu, cydymffurfio a gorfodi yn helpu i sicrhau adeiladau sy'n ddiogel ac yn gynaliadwy
- statws cyfreithiol dogfennau eraill, er enghraifft Dogfennau Cymeradwy a chanllawiau
- sut y mae'r gyfraith, materion cyfreithiol ac ymddygiadau yn cael eu cymhwyso er mwyn sicrhau cydymffurfedd
- dealltwriaeth gyffredinol o'r system gyfreithiol yn y Gymraeg ac/neu Saesneg

Meini prawf cymhwysedd lefel B – gwerthfawrogi'r canlynol:

- meini prawf lefel A
- sut y mae'r gyfraith yn rhyngweithio â swyddogaethau rheolaeth adeiladu, gweithgareddau o dan gyfyngiad a swyddogaethau o dan gyfyngiad

Meini prawf cymhwysedd lefel C – dealltwriaeth o'r canlynol:

- meini prawf lefelau A a B
- sut i gymhwyso'r gyfraith er mwyn sicrhau cydymffurfedd wrth ymgymryd â gweithgareddau rheolaeth adeiladu, er enghraifft asesu planiau ac arolygiadau
- y pwerau gorfodi sydd ar gael: eu cwmpas a'u cyfyngiadau, pryd a sut i'w defnyddio er mwyn sicrhau cydymffurfedd
- sut y mae defnyddio sgiliau personol, technegol a phroffesiynol (sy'n ymwneud â'r gyfraith) yn gwella'r ffordd yr ymgwymerir â gweithgareddau a swyddogaethau rheolaeth adeiladu

Meini prawf cymhwysedd lefel D – dealltwriaeth gynhwysfawr o'r canlynol:

- meini prawf lefelau A, B ac C
- cymhwyso deddfwriaeth berthnasol i adeiladau ansafonol ac/neu adeiladau risg uwch er enghraifft Memoranda Technegol Iechyd

Technoleg

Datganiad cymhwysedd cyffredinol ar gyfer technoleg

Dangos lefelau uchel o ymwybyddiaeth a dealltwriaeth o sut y mae'r amgylchedd adeiledig wedi datblygu dros amser, y pontio o ddyluniadau traddodiadol i rai arloesol a'r rôl y mae deunyddiau, cydrannau a systemau yn ei chwarae o ran sicrhau cydymffurfedd â'r ddeddfwriaeth sydd mewn grym ar adeg adeiladu ac yn ystod unrhyw waith dilynol.

Dangos lefelau uchel o arbenigedd a sgiliau proffesiynol sy'n ymwneud ag adeiladu'r amgylchedd adeiledig a chyflawni'r holl swyddogaethau a gweithgareddau rheolaeth adeiladu. Mae cymhwysedd ym maes pwnc technoleg yn cynnwys technoleg adeiladu (adeiladau sydd eisoes yn bodoli a rhai newydd), systemau adeiladau, dulliau modern o adeiladu a chynaliadwyedd.

Trosolwg o gymhwysedd lefel A – ymwybyddiaeth o'r canlynol:

- disgwyliadau rheolaeth adeiladu ar gyfer adeiladau sydd eisoes yn bodoli a rhai newydd, ffurf a swyddogaeth yr adeiladu, systemau, cydrannau a deunyddiau, gan ystyried datblygiadau cymdeithasol, amgylcheddol a thechnegol
- dyluniadau diogelwch tân, gan gynnwys y ffordd y mae pobl a deunyddiau yn ymddwyn, a'r dulliau adeiladu y mae angen eu defnyddio er mwyn sicrhau cydymffurfedd â rheoliadau adeiladu
- perfformiad strwythurol gwahanol ddulliau adeiladu a mathau o adeiladu
- terminoleg sy'n ymwneud â gwarantiadau a gwarantau, a'u llawlyfrau cysylltiedig pan gânt eu defnyddio er mwyn profi cydymffurfedd yn ystod y prosesau a gweithdrefnau adeiladu a rheolaeth adeiladu
- ymchwil gysylltiedig i ddeunyddiau, technolegau a systemau a gyflwynir fel elfennau/modiwlau mewn adeiladau
- profi, ardystio a chanllawiau cysylltiedig o'r cyfnod gweithgynhyrchu drwy'r prosesau cludo ac ymgorffori'r gwahanol elfennau yn yr amgylchedd adeiledig
- terminoleg cynaliadwyedd sy'n ymwneud â Deddf Adeiladu 1984 a rheoliadau adeiladu
- y defnydd o dechnoleg cyfrifiaduron megis modelu gwybodaeth adeiladau
- cysyniadau cynaliadwyedd a sut y gellir eu cymhwyso ym maes adeiladu, adnoddau a'r defnydd ohonynt

Trosolwg o gymhwysedd lefel B – gwerthfawrogi'r canlynol:

- meini prawf lefel A
- sut y mae cynnwys lefel A a lefel B yn rhyngweithio â'r holl weithgareddau a swyddogaethau rheolaeth adeiladu

Trosolwg o gymhwysedd lefel C – dealltwriaeth o'r canlynol:

- meini prawf lefelau A a B

- sut y mae meini prawf lefelau A–C yn rhyngweithio â'r holl weithgareddau a swyddogaethau rheolaeth adeiladu

Trosolwg o gymhwysedd lefel D – dealltwriaeth gynhwysfawr o'r canlynol:

- meini prawf lefelau A, B ac C
- cymhwyso'r cynnwys hwn i'r holl adeiladau gan gyfeirio'n benodol at adeiladau ansafonol ac adeiladau risg uwch

Technoleg – sgiliau, gwybodaeth, profiad ac ymddygiadau (enghreifftiau dangosol)

Meini prawf cymhwysedd lefel A – ymwybyddiaeth o'r canlynol:

- y rheoliadau adeiladu sydd mewn grym, sut y maent wedi newid dros amser, a'r gwahanol ffurfiau ar adeiladu a'r gwahanol dechnolegau a ddefnyddir i sicrhau cydymffurfedd
- patholeg adeiladau a datblygu systemau a chydannau adeiladau a deunyddiau adeiladu
- yr amgylchedd adeiledig presennol, datblygu a chreu adeiladau newydd a'r rheoliadau adeiladu sydd mewn grym ar hyn o bryd yn ogystal â'r rheini a oedd mewn grym adeg dylunio, adeiladu ac arolygu adeiladau
- ffurf a swyddogaeth adeiladu adeiladau sydd eisoes yn bodoli a rhai newydd o ystyried datblygiadau a galwadau cymdeithasol, amgylcheddol a thechnegol
- peirianeg tân, diogelwch a dylunio, gan gynnwys y ffordd y mae pobl a deunyddiau yn ymddwyn, a'r dulliau adeiladu y mae angen eu defnyddio er mwyn sicrhau cydymffurfedd â rheoliadau adeiladu
- mesurau diogelwch peirianeg tân sy'n ymwneud ag adeiladau uchel iawn, adeiladau risg uchel ac adeiladau ansafonol
- peirianeg strwythurol, y ffordd y mae deunyddiau'n perfformio a dyluniad strwythurau
- peirianeg strwythurol, athroniaethau dylunio, ac arfarnu dyluniadau ar gyfer adeiladau uchel iawn, adeiladau risg uchel ac adeiladau ansafonol
- y gofynion yswiriant o ystyried rolau unigolion a sefydliadau yn y diwydiant adeiladu a gweithgareddau rheolaeth adeiladu
- cydnabod risgiau a rôl llawlyfrau technegol o ran bodloni gofynion swyddogaethol y rheoliadau adeiladu
- datblygu, cymhwyso a defnyddio strategaethau cydymffurfio er mwyn bodloni gofynion y rheoliadau adeiladu, er enghraifft, gofynion thermol a gofynion o ran tân, hygrychedd, awyru, sŵn, draenio ac ati

Meini prawf cymhwysedd lefel B – gwerthfawrogi'r canlynol:

- meini prawf lefel A
- arddangos cydymffurfedd â'r rheoliadau adeiladu mewn perthynas ag adeiladau newydd, estyniadau, newidiadau, addasiadau, ac adnewyddiadau, drwy'r prosesau asesu planiau ac arolygu, a'r gwaith o ymgorffori systemau a chydannau adeiladau a

deunyddiau adeiladu a'u hintegreiddio yn yr adeilad mewn ffordd sy'n sicrhau cydymffurfedd

- sut y mae yswiriant, gwarantiadau a gwarantau, a llawlyfrau a dogfennau cysylltiedig y cynnyrch a'r system a ddefnyddir, yn rhyngweithio â'r swyddogaethau a'r gweithgareddau rheolaeth adeiladu
- sut y mae meini prawf lefel A a lefel B yn rhyngweithio â'r holl weithgareddau a swyddogaethau rheolaeth adeiladu

Meini prawf cymhwysedd lefel C – dealltwriaeth o'r canlynol:

- meini prawf lefelau A a B
- sut y mae meini prawf lefel A, B ac C yn ymwneud â chyflawni'r holl weithgareddau a swyddogaethau rheolaeth adeiladu, a'r Cod

Meini prawf cymhwysedd lefel D – dealltwriaeth gynhwysfawr o'r canlynol:

- meini prawf lefelau A, B ac C
- cymhwyso meini prawf lefelau A, B, C a D i adeiladau ansafonol a/neu adeiladau risg uwch

Gwasanaethau adeiladau

Datganiad cymhwysedd cyffredinol ar gyfer gwasanaethau adeiladau

Cynnal safonau proffesiynol uchel yn ystod y prosesau o ystyried a derbyn gwasanaethau adeiladau wrth arddangos cydymffurfedd â'r rheoliadau priodol (yr holl swyddogaethau a gweithgareddau rheolaeth adeiladu). Diffinnir gwasanaethau adeiladau fel y darpariaethau sy'n sicrhau bod adeilad yn gweithio a'i fod yn addas i gael ei ddefnyddio, gan gynnwys gwres, goleuadau, awyru, draenio, canfod tân, larymau, ac ati fel y'u nodir yn yr wybodaeth bwnc fanwl.

Ymwybyddiaeth o rôl gwasanaethau a'r ffordd y cânt eu hintegreiddio yn yr amgylchedd adeiledig, yn ogystal â'u dylunio, eu gosod, eu harolygu, eu comisiynu, eu cynnal a'u cadw, eu hardystio, eu defnyddio yn effeithiol a'u hystyried yn y prosesau asesu planiau ac arolygu.

Trosolwg o gymhwysedd lefel A – ymwybyddiaeth o'r canlynol:

- y ddarpariaeth o wasanaethau a'r rôl y maent yn ei chwarae mewn adeilad o ystyried defnydd a meddiannaeth yr adeilad

Trosolwg o gymhwysedd lefel B – gwerthfawrogi'r canlynol:

- meini prawf lefel A
- datblygiadau cymdeithasol, amgylcheddol a thechnegol sy'n berthnasol i wasanaethau adeiladau, a sut y mae'r rhain yn effeithio ar ymgymryd â

gweithgareddau rheolaeth adeiladu mewn cysylltiad â gwaith newydd, ac integreiddio gwasanaethau newydd mewn adeiladau sydd eisoes yn bodoli

Trosolwg o gymhwysedd lefel C – dealltwriaeth o'r canlynol:

- meini prawf lefelau A a B
- sut i nodi'r gwasanaethau sy'n ofynnol o ystyried y ffordd/ffyrdd y cynigir defnyddio'r adeilad a'r ffordd y cânt eu hintegreiddio yn y ffurf adeiledig, mewn cydymffurfiaeth â'r rheoliadau adeiladu

Trosolwg o gymhwysedd lefel D – dealltwriaeth gynhwysfawr o'r canlynol:

- meini prawf lefelau A, B ac C
- rôl gwasanaethau adeiladu a'r ffordd y cânt eu darparu a'u defnyddio mewn adeiladau ansafonol a/neu adeiladau risg uwch

Gwasanaethau adeiladau – sgiliau, gwybodaeth, profiad ac ymddygiadau (enghreifftiau dangosol)

Meini prawf cymhwysedd lefel A – ymwybyddiaeth o'r canlynol:

- cynlluniau person cymwys a'u rôl o ran sicrhau cydymffurfedd â'r rheoliadau adeiladu
- dylunio, gosod, arolygu a chomisiynu gwasanaethau adeiladau sy'n cynnwys y canlynol, ond heb fod yn gyfyngedig iddynt:
 - gwasanaethau dŵr gan gynnwys systemau draenio dŵr brwnt a dŵr storm
 - systemau gwresogi
 - systemau awyru/aerdymheru
 - systemau trydan
 - atebion ynni adnewyddadwy
 - cafnau llithro a sugno systemau gwaredu gwastraff
 - canfod tân, larymau, goleuadau argyfwng ac arwyddion ar gyfer adeiladau newydd a gwaith mewn ymateb i archwiliadau tân
 - systemau llethu tân, boed yn wlyb neu'n sych
 - systemau rheolaeth mwg ac awyru tân a roddir ar waith mewn cysylltiad â ffyrdd o ddianc, boed yn naturiol neu'n fecanyddol
 - lifftiau, gan gynnwys lifftiau, offer codi, a grisiau symudol ar gyfer diffodd tân
 - systemau cyfathrebu

Meini prawf cymhwysedd lefel B – gwerthfawrogi'r canlynol:

- meini prawf lefel A
- sicrhau cydymffurfedd â'r rheoliadau adeiladu mewn perthynas ag adeiladau newydd, estyniadau, newidiadau, addasiadau ac adnewyddiadau drwy'r prosesau asesu planiau ac arolygu

- sut y mae meini prawf lefel A a B yn ymwneud â gweithgareddau a swyddogaethau rheolaeth adeiladu

Meini prawf cymhwysedd lefel C – dealltwriaeth o'r canlynol:

- meini prawf lefelau A a B
- sut y mae meini prawf lefel A, B ac C yn ymwneud â gweithgareddau a swyddogaethau rheolaeth adeiladu
- sut i nodi'r gwasanaethau sy'n ofynnol o ystyried y ffordd/ffyrdd y cynigir defnyddio'r adeilad a'r ffordd y cânt eu hintegreiddio yn y ffurf adeiledig, mewn cydymffurfedd â'r gyfraith

Meini prawf cymhwysedd lefel D – dealltwriaeth gynhwysfawr o'r canlynol:

- meini prawf lefelau A, B ac C
- rhoi meini prawf lefelau A–D ar waith gydag adeiladau ansafonol a/neu adeiladau risg uwch

Swyddogaethau a gweithgareddau

Datganiad cymhwysedd cyffredinol ar gyfer swyddogaethau a gweithgareddau rheolaeth adeiladu

Cynnal safonau proffesiynol uchel wrth gyflawni'r holl swyddogaethau a gweithgareddau rheolaeth adeiladu

Trosolwg o gymhwysedd lefel A – ymwybyddiaeth o'r canlynol:

- y gweithgareddau a'r swyddogaethau, boed o dan gyfyngiad neu heb gyfyngiad, a gyflawnir gan sefydliadau rheolaeth adeiladu
- rôl rheolaeth adeiladu yn y broses ddatblygu a'r swyddogaethau a'r gweithgareddau unigol a gyflawnir gan sefydliadau rheolaeth adeiladu

Trosolwg o gymhwysedd lefel B – gwerthfawrogi'r canlynol:

- meini prawf lefel A
- rôl rheolaeth adeiladu yn y broses ddatblygu a'r swyddogaethau a'r gweithgareddau unigol a gyflawnir gan unigolion cofrestredig ac unigolion nad ydynt yn gofrestrdedig (gweinyddol, technegol, a rheoli)
- y prosesau a'r gweithdrefnau sy'n gysylltiedig â chyflawni'r swyddogaeth rheolaeth adeiladu

Trosolwg o gymhwysedd lefel C – dealltwriaeth o'r canlynol:

- meini prawf lefelau A a B

- sut i gyflawni'n effeithiol swyddogaethau a gweithgareddau rheolaeth adeiladu sy'n briodol i rôl Arolygydd Cofrestredig Adeiladu ac yn unol â'r Cod

Trosolwg o gymhwysedd lefel D – dealltwriaeth gynhwysfawr o'r canlynol:

- meini prawf lefelau A, B ac C
- sut i gyflawni'n effeithiol swyddogaethau a gweithgareddau rheolaeth adeiladu sy'n briodol i rôl Arolygydd Cofrestredig Adeiladu (fel sy'n briodol ar gyfer adeiladau ansafonol a/neu adeiladau risg uwch) ac yn unol â'r Cod

Swyddogaethau a gweithgareddau – sgiliau, gwybodaeth, profiad ac ymddygiadau (enghreifftiau dangosol)

Meini prawf cymhwysedd lefel A – ymwybyddiaeth o'r canlynol:

- deddfwriaeth sy'n berthnasol i reoli adeiladu
- gweithgareddau cyn cyflwyno
- ymgynghoriadau mewn cysylltiad â chynigion ceisiadau posibl a chymhwyso'r rheoliadau adeiladu a'r deddfwriaeth gysylltiedig, e.e. tân, dŵr ac ati
- ystyried esemptiadau, ceisiadau dilys a'r prosesau sydd i'w dilyn gan gynnwys llacio a hepgor gofynion os yw'n briodol
- cytuno ar ffioedd a thaliadau (gan gynnwys esemptiadau), lefelau gwasanaeth, cyflwyno a dilysu
- ceisiadau planiau llawn, hysbysiadau adeiladu, unioniadau, dychweliadau, hysbysiadau cychwynnol, tystysgrifau planiau ac ati
- rhoi gwybodaeth i'r rhai sy'n cyflogi'r cyrff rheolaeth adeiladu i ymgymryd â gwaith rheolaeth adeiladu (cleientiaid) gan gyfeirio at y ddyletswydd yn y Cod
- y gwaith o asesu planiau, a chynlluniau arolygu ar gyfer pob cais ac ar gyfer gwaith gorfodi
- cytundebau adeiladu dros garthffosydd
- ymgynghoriadau cynllunio gan gynnwys rhyngweithio â swyddogaethau cynllunio ar faterion diogelwch tân
- archwiliadau strwythurol ac archwiliadau diogelwch tân, y defnydd o lyfrau log a llawlyfrau adeiladau a gynhyrchir fel rhan o'r broses rheolaeth adeiladu ac a gynhelir drwy gydol y cyfnod pan fo adeilad wedi'i feddiannu
- strwythurau peryglus, dymchweliadau, safleoedd a mangreoedd diffygiol
- diogelwch mewn meysydd chwaraeon a thrwyddedu

Meini prawf cymhwysedd lefel B – gwerthfawrogi'r canlynol:

- meini prawf lefel A
- swyddogaethau a gweithgareddau rheolaeth adeiladu, a'r ffordd y maent yn rhyngweithio â'i gilydd
- cydymffurfedd â'r swyddogaethau a'r gweithgareddau rheolaeth adeiladu a gyflawnir gan Awdurdodau Lleol a Chymeradwywyr Cofrestredig Rheolaeth Adeiladu

- y swyddogaeth rheolaeth adeiladu fel y'i cymhwysir i bob math o adeilad ac eithrio adeiladau ansafonol ac adeiladau risg uwch yn ystod y cyfnod pan gânt eu dylunio, eu hadeiladu a'u defnyddio

Meini prawf cymhwysedd lefel C – dealltwriaeth o'r canlynol:

- meini prawf lefelau A a B
- y swyddogaethau a'r gweithgareddau rheolaeth adeiladu sy'n ymwneud â phob math o adeilad ac eithrio adeiladau ansafonol ac adeiladau risg uwch yn ystod y cyfnod pan gânt eu dylunio, eu hadeiladu a'u defnyddio

Meini prawf cymhwysedd lefel D – dealltwriaeth gynhwysfawr o'r canlynol:

- meini prawf lefelau A, B ac C
- y swyddogaethau rheolaeth adeiladu fel y'i cymhwysir i bob math o adeilad gan gynnwys adeiladau ansafonol ac/neu adeiladau risg uwch

Asesu planiau a gorfodi

Datganiad cymhwysedd cyffredinol ar gyfer asesu planiau a gorfodi

Cynnal safonau proffesiynol uchel wrth ymgymryd â gwaith asesu planiau, asesu risgiau a blaenoriaethu sy'n arwain at benderfyniadau ar gydymffurfedd.

Rôl y gwaith o asesu planiau, y prosesau a'r gweithdrefnau sy'n rhan o'r gwaith hwn gan gynnwys ymgynghoriadau o'r cyfnod cyflwyno a dilysu hyd at benderfyniad am gydymffurfedd neu wrthod (a rhoi tystysgrifau planiau os yw'n briodol).

Cydnabod y ffaith bod rheoleiddio ac asesu cydymffurfedd yn dechrau pan gaiff cais ei gyflwyno i'r Corff Rheolaeth Adeiladu ac yn parhau yn ystod y cyfnod asesu planiau.

Trosolwg o gymhwysedd lefel A – ymwybyddiaeth o'r canlynol:

- rôl prosesau a gweithdrefnau asesu planiau, gan gynnwys ymgynghoriadau o'r cyfnod cyflwyno a dilysu hyd at benderfyniad ar gydymffurfedd neu wrthod, neu roi tystysgrif planiau
- prosesau gorfodi a gwirio cydymffurfedd yn dechrau â'r cyfnod asesu planiau
- y disgwyliadau o ran sgiliau a chymhwysedd sy'n ofynnol er mwyn asesu planiau

Trosolwg o gymhwysedd lefel B – gwerthfawrogi'r canlynol:

- meini prawf lefel A
- rolau a chyfrifoldebau deiliaid dyletswyddau y tîm datblygu, yn y prosesau a'r gweithdrefnau
- y broses asesu planiau sy'n gysylltiedig â ffurf a swyddogaeth yr adeiladu o ystyried datblygiadau cymdeithasol, amgylcheddol a thechnegol ac ymgymryd â gweithgareddau rheolaeth adeiladu mewn cysylltiad â gwaith newydd

Trosolwg o gymhwysedd lefel C – dealltwriaeth o'r canlynol:

- meini prawf lefelau A a B
- sut i asesu planiau'n effeithiol ar gyfer pob math o adeilad ac eithrio adeiladau ansafonol a/neu adeiladau risg uwch
- sut i adolygu'r agweddau allweddol ar strategaethau dylunio, asesu'r safonau technegol sydd i'w cymhwyso, nodi elfennau hanfodol yn y cynigion a'u hintegreiddio yng ngwaith asesu cydymffurfedd a rhoi penderfyniadau effeithiol
- sut i fynegi materion technegol a materion sy'n ymwneud â chydymffurfedd yn effeithiol i bob aelod o'r tîm datblygu
- sut i weithio gydag ymgylgoreion statudol a rheoleiddwyr partner er mwyn sicrhau consensws

Trosolwg o gymhwysedd lefel D – dealltwriaeth gynhwysfawr o'r canlynol:

- meini prawf lefelau A, B ac C
- prosesau asesu planiau a gweithdrefnau priodol ar gyfer pob adeilad, gan gynnwys adeiladau ansafonol a/neu adeiladau risg uwch

[Asesu planiau a gorfodi – sgiliau, gwybodaeth, profiad ac ymddygiadau \(enghreifftiau dangosol\)](#)

Meini prawf cymhwysedd lefel A – ymwybyddiaeth o'r canlynol:

- gofynion cyfreithiol sy'n ymwneud ag asesu planiau, fel y'u disgrifir yn y ddeddfwriaeth sy'n berthnasol i reoli adeiladu ac fel sy'n gymwys i'r prosiect o dan sylw:
- y proses asesu planiau a ddefnyddir ar ôl cael ceisiadau a dilysu cymeradwyaeth rheoli adeiladu
- adolygu dogfennaeth ac asesu'r defnydd, maint amldefnydd, arwynebedd, cyfaint, uchder a meddiannaeth

Meini prawf cymhwysedd lefel B – gwerthfawrogi'r canlynol:

- meini prawf lefel A
- asesiad risg yn ymwneud â'r math o adeilad a blaenoriaethu cydymffurfedd
- ceisiadau am wybodaeth bellach, manylebau, cyfrifiadau a manylion cysylltiedig ac ystyried yr wybodaeth, y manylebau, y cyfrifiadau a'r manylion hyn er mwyn cadarnhau/cymeradwyo cydymffurfedd a rhoi penderfyniadau o fewn yr amserlen ddeddfwriaethol, planiau wedi eu pasio, cymeradwyaeth amodol neu gymeradwyaeth cam neu wrthod am beidio â chydymffurfio neu roi tystysgrifau planiau
- profiad ac arbenigedd datblygwr/adeiladwr a rhyngweithio â'r broses asesu planiau o ystyried y gwaith a gynigiwyd a nifer a mathau yr arolygiadau sy'n ofynnol

- cofnodi'r gwaith o asesu planiau a chreu trywydd archwilio gyda champau gweithredu priodol a manylion y strategaethau a ddefnyddir er mwyn sicrhau cydymffurfedd

Meini prawf cymhwysedd lefel C – dealltwriaeth o'r canlynol:

- meini prawf lefelau A a B
- sicrhau cydymffurfedd â'r rheoliadau adeiladu mewn perthynas ag adeiladau newydd, estyniadau, newidiadau, addasiadau, adnewyddiadau, unioniadau drwy'r prosesau asesu planiau

Meini prawf cymhwysedd lefel D – dealltwriaeth gynhwysfawr o'r canlynol:

- meini prawf lefelau A, B ac C
- defnyddio'r prosesau asesu planiau a rôl y prosesau hyn o ran sicrhau cydymffurfedd yn yr amgylchedd adeiledig presennol ar gyfer pob adeilad, gan gynnwys adeiladau ansafonol a/neu adeiladau risg uwch

Arolygiadau a gorfodi

Datganiad cymhwysedd cyffredinol ar gyfer arolygiadau a gorfodi

Cynnal safonau proffesiynol uchel yn ystod prosesau arolygu a chychwyn camau gorfodi, fel sy'n briodol, er mwyn sicrhau cydymffurfedd â'r rheoliadau adeiladu.

Prosesau a gweithdrefnau arolygu a'r cyfnod pontio o pan ddaw cais am waith adeiladu i law a'r gwaith cysylltiedig o adolygu planiau, hyd at y gwaith ffisegol o adeiladu ar y safle.

Gorfodi a'r ffordd y caiff camau gorfodi eu cymhwyso yn ystod y prosesau rheoleiddio adeiladu o ran sicrhau cydymffurfedd â'r rheoliadau adeiladu mewn perthynas ag adeiladau newydd, estyniadau, newidiadau, addasiadau, adnewyddiadau ac unioniadau, drwy'r prosesau arolygu.

Trosolwg o gymhwysedd lefel A – ymwybyddiaeth o'r canlynol:

- prosesau a gweithdrefnau arolygu a'r cyfnod pontio o blaniau hyd at y gwaith ffisegol o adeiladu ar y safle
- disgwyliadau mewn cysylltiad â sgiliau a chymwyseddau o ran arolygu adeiladau a sicrhau cydymffurfiaeth â'r rheoliadau adeiladu
- y term 'gorfodi' a sut y'i defnyddir yn y broses rheoleiddio adeiladu
- y prosesau a'r gweithdrefnau sy'n gysylltiedig â gorfodi'r gyfraith a champau cyfreithiol a chyweirio gwaith nad yw'n cydymffurfio

Trosolwg o gymhwysedd lefel B – gwerthfawrogi'r canlynol:

- meini prawf lefel A

- effaith datblygiadau cymdeithasol, amgylcheddol a thechnegol ar y broses arolygu a'r gwaith o ymgymryd â swyddogaethau a gweithgareddau rheolaeth adeiladu
- sut y mae gorfodi yn effeithio ar adeiladau newydd, estyniadau, newidiadau, addasiadau, adnewyddiadau, dychweliadau ac unioniadau

Trosolwg o gymhwysedd lefel C – dealltwriaeth o'r canlynol:

- meini prawf lefelau A a B
- defnyddio a chyflawni cyfundrefnau arolygu a pholisïau gorfodi addas ar gyfer adeiladau newydd, estyniadau, newidiadau, addasiadau, adnewyddiadau, dychweliadau ac unioniadau, gan gynnwys camau cyfreithiol priodol a chyweirio gwaith nad yw'n cydymffurfio, ar gyfer pob math o adeilad ac eithrio adeiladau ansafonol ac adeiladau risg uwch
- sut y mae meini prawf gorfodi sy'n gysylltiedig â deddfwriaeth berthnasol i reoli adeiladu o fewn prosesau asesu ac arolygu y cynlluniau sy'n berthnasol i bob cais rheoli adeiladu.
- y rôl hanfodol y mae gorfodi yn ei chwarae a sut y mae cydymffurfedd â deddfwriaeth gysylltiedig â rheoli adeiladu yn rhyngweithio â'r Cod
- y gallu i fynegi materion technegol a materion sy'n ymwneud â chydymffurfedd yn effeithiol i bob aelod o'r tîm datblygu

Trosolwg o gymhwysedd lefel D – dealltwriaeth gynhwysfawr o'r canlynol:

- meini prawf lefelau A, B ac C
- sut i roi cynlluniau arolygu a pholisïau gorfodi addas ar waith a'u cyflawni ar gyfer adeiladau ansafonol a/neu adeiladau risg uwch
- sut i sicrhau bod pob aelod o'r timau rheolaeth adeiladu a datblygu yn deall y gweithdrefnau arolygu a gorfodi a'r ffordd y gellir eu defnyddio er mwyn helpu i sicrhau cydymffurfedd, yn benodol mewn perthynas ag adeiladau ansafonol a/neu adeiladau risg uwch

Arolygiadau a gorfodi – sgiliau, gwybodaeth, profiad ac ymddygiadau (enghreifftiau dangosol)

Meini prawf cymhwysedd lefel A – ymwybyddiaeth o'r canlynol:

- terminoleg gorfodi a chyfreithiau rheolaeth adeiladu perthnasol
- cynlluniau arolygu a pholisïau gorfodi effeithiol ar gyfer estyniadau, newidiadau, adnewyddiadau ac adeiladau newydd er mwyn helpu i sicrhau cydymffurfedd â rheoliadau adeiladu
- sut y mae'r canlynol yn effeithio ar brosesau arolygu a gorfodi:
 - y math o adeilad, sut y caiff adeilad ei ddefnyddio, y dull adeiladu
 - ffactorau amgylcheddol megis tywydd tymhorol
 - profiad ac arbenigedd y datblygwr
 - pa mor gymhleth yw'r gwaith a gynigir
 - unrhyw elfennau hanfodol a nodir

- gweithdrefnau arolygu gan gynnwys trefnu, paratoi, samplu, profi a chasglu tystiolaeth
- rôl TG, ffotograffau, dronau, fideos, y we ac e-bost
- cofnodi arolygiadau er mwyn creu trywydd archwilio gyda champau priodol gan gynnwys nodi camau gorfodi a'u gweithredu
- cwblhau ac ardystio
- gwaharddebau, adroddiadau a'r ffordd y maent yn rhyngweithio ag asesiadau o blaniau ac arolygiadau
- gweithdrefnau gweinyddol, camau gweithredu ac amserlenni yn arwain at achos llys

Meini prawf cymhwysedd lefel B – gwerthfawrogi'r canlynol:

- meini prawf lefel A
- rôl gorfodi a chyweirio gwaith nad yw'n cydymffurfio
- sicrhau cydymffurfedd â'r rheoliadau adeiladu mewn perthynas ag adeiladau newydd, estyniadau, newidiadau, addasiadau, adnewyddiadau, dychweliadau ac unioniadau, drwy'r prosesau arolygu

Meini prawf cymhwysedd lefel C – dealltwriaeth o'r canlynol:

- meini prawf lefelau A a B
- sut i ddefnyddio a chyflawni cynlluniau arolygu a pholisïau gorfodi addas ar gyfer adeiladau newydd, estyniadau, newidiadau, addasiadau, adnewyddiadau, dychweliadau ac unioniadau, gan gynnwys camau cyfreithiol priodol a chyweirio gwaith nad yw'n cydymffurfio, ar gyfer pob math o adeilad ac eithrio adeiladau ansafonol ac adeiladau risg uwch

Meini prawf cymhwysedd lefel D – dealltwriaeth gynhwysfawr o'r canlynol:

- meini prawf lefelau A, B ac C
- rhoi prosesau a gweithdrefnau arolygu rheolaeth adeiladu a gorfodi ar waith, a'u rolau yn yr amgylchedd adeiledig presennol mewn perthynas ag adeiladau ansafonol a/neu adeiladau risg uwch

Rheoli a sgiliau craidd

Datganiad cymhwysedd cyffredinol ar gyfer rheoli a sgiliau craidd

Cynnal safonau proffesiynol uchel yn y tîm rheolaeth adeiladu drwy gymhwyso arferion rheoli a sgiliau craidd er mwyn sicrhau cydymffurfedd â'r ddeddfwriaeth briodol sy'n berthnasol i reoli adeiladu.

Trosolwg o gymhwysedd lefel A – ymwybyddiaeth o'r canlynol:

- rôl rheoli a sgiliau craidd a'r ffordd y cânt eu hintegreiddio yn y swyddogaethau a'r gweithgareddau rheolaeth adeiladu, sut i'w datblygu'n effeithiol a sut i'w rhoi ar waith mewn cysylltiad â'r sefydliad a gweithgareddau unigol
- y ffaith bod rheoli a sgiliau craidd yn cynyddu, a bod cymhwysedd yn berthnasol i'r rôl a gyflawnir, a'i fod yn datblygu drwy gydol bywyd personol a bywyd gwaith yr unigolyn

Trosolwg o gymhwysedd lefel B – gwerthfawrogi'r canlynol:

- meini prawf lefel A
- y rôl y mae rheoli a sgiliau craidd yn ei chwarae o ran sicrhau cydymffurfedd â'r rheoliadau adeiladu mewn perthynas ag adeiladau newydd, estyniadau, newidiadau, addasiadau, adnewyddiadau, dychweliadau ac unioniadau

Trosolwg o gymhwysedd lefel C – dealltwriaeth o'r canlynol:

- meini prawf lefelau A a B
- sut i ddefnyddio arferion rheoli a sgiliau craidd wrth gyflawni swyddogaethau a gweithgareddau rheolaeth adeiladu sefydliad ar gyfer pob math priodol o adeilad, gan gynnwys cadarnhau a datblygu'r cymhwyseddau hynny ar gyfer staff rheolaeth adeiladu

Trosolwg o gymhwysedd lefel D – dealltwriaeth gynhwysfawr o'r canlynol:

- meini prawf lefelau A, B ac C
- y gallu i nodi y sgiliau rheoli a'r sgiliau craidd priodol a'u defnydd positif wrth weithredu fel rheolwr tîm effeithiol.

[Rheoli a sgiliau craidd – sgiliau, gwybodaeth, profiad ac ymddygiadau \(enghreifftiau dangosol\)](#)

Meini prawf cymhwysedd lefel A – ymwybyddiaeth o'r canlynol:

- yr arferion rheoli a'r sgiliau craidd sy'n ofynnol gan sefydliadau ac unigolion, mewn gwahanol rolau, er mwyn bodloni'r Cod a chyflawni gwaith rheolaeth adeiladu yn effeithiol
- y ffaith bod rhaid i weithwyr proffesiynol rheolaeth adeiladu reoli blaenoriaethau gwaith, amser, a chynnal a datblygu cymhwysedd ymhlith materion eraill
- y prif sgiliau craidd gan gynnwys cyfathrebu, cydweithio, datrys anghydfodau, datrys problemau, rhifedd, sgiliau TGCh, cofnodi gwaith/llunio adroddiadau, bod yn barod i ymaddasu, a gweithio gyda phobl eraill
- bydd y sgiliau rheoli ar gyfer y sefydliad a'r unigolyn yn mynd i'r afael â phob un o'r canlynol, yn dibynnu ar y sefyllfa:
 - cyfraith cwmnïau a'r fframwaith cyfreithiol sy'n ymwneud â rheolaeth adeiladu
 - ymwybyddiaeth fasnachol, marchnata ac ariannol

- cyflogaeth, amrywiaeth a chydraddoldeb
- rheoli pobl
- cynllunio a darparu gwasanaethau a defnyddio dangosyddion perfformiad allweddol
- gwneud penderfyniadau, dirprwyo a grymuso
- hyfforddi, datblygu, monitro, dilysu a chofrestru'r gweithwyr proffesiynol rheolaeth adeiladu y mae'n eu rheoli
- sgiliau ymchwilio ac ymchwil
- gwaith rheoli prosiect sy'n gysylltiedig â rheolaeth adeiladu
- cwynion, datrys anghydfodau, gorfodi, ac achosion llys, rheoli amser
- arweinyddiaeth, datblygu timau ac unigolion
- rheoli adnoddau allanol perthnasol, er enghraifft contractwyr
- rhoi gwybodaeth i'r cleient

Meini prawf cymhwysedd lefel B – gwerthfawrogi'r canlynol:

- meini prawf lefel A
- y defnydd o arferion rheoli a sgiliau craidd er mwyn sicrhau cydymffurfedd â'r rheoliadau adeiladu mewn perthynas ag adeiladau newydd, estyniadau, newidiadau, addasiadau, adnewyddiadau, dychweliadau ac unioniadau

Meini prawf cymhwysedd lefel C – dealltwriaeth o'r canlynol:

- meini prawf lefelau A a B
- sut i roi'r arferion rheoli a'r sgiliau craidd sy'n ofynnol ar waith i gyflawni gwaith rheolaeth adeiladu er mwyn helpu i sicrhau adeiladau sy'n cydymffurfio o bob math gan gynnwys adeiladau ansafonol a/neu adeiladau risg uwch (o'r cysyniad hyd at y camau cwblhau ac ardystio)
- sut y mae arferion rheoli a sgiliau craidd yn dylanwadu ar waith dylunio, gosod, arolygu, comisiynu, ac ardystio tuag at gydymffurfio â rheoliadau adeiladu

Meini prawf cymhwysedd lefel D – dealltwriaeth gynhwysfawr o'r canlynol:

- meini prawf lefelau A, B ac C
- sut i sicrhau bod aelodau o'r tîm rheolaeth adeiladu, yn ogystal â dangos arferion rheoli da a sgiliau craidd wrth gyflawni gwaith rheolaeth adeiladu yn effeithiol, hefyd yn gallu cadarnhau eu cymhwysedd a chynnal a datblygu cymhwyseddau os bydd angen

Rheoli diogelwch

Datganiad cymhwysedd cyffredinol ar gyfer rheoli diogelwch

Cynnal safonau proffesiynol uchel sy'n ymwneud â diogelu ei hun a phobl eraill yn ystod y prosesau adeiladu a datblygu a gyflawnir ar y safle ac yn y swyddfa.

Gallu aelodau o'r tîm rheolaeth adeiladu i ddefnyddio eu gwybodaeth, eu sgiliau a'u cymwyseddau wrth hybu a rheoli diogelwch, gan fodloni eu gofynion mewn cysylltiad â'r swyddogaeth rheolaeth adeiladu ar yr un pryd, ac i roi gwybod am unrhyw faterion o bryder sy'n dod i'r amlwg i'r awdurdod gorfodi priodol.

Trosolwg o gymhwysedd lefel A – ymwybyddiaeth o'r canlynol:

- y ddeddfwriaeth iechyd a diogelwch sy'n sail i'r gwaith
- y rôl y mae gwaith rheolaeth adeiladu yn ei chwarae o ran rheoli diogelwch datblygiadau o bob math o adeilad o'r cysyniad drwy'r prosesau dylunio, cymeradwyo, adeiladu, arolygu, ardystio, meddiannu a defnyddio'r datblygiad gorffenedig
- y rôl y gall gwaith rheolaeth adeiladu ei chwarae o ran hybu ac arwain diwylliant o ddiogelwch gan gynnwys dilyn egwyddorion diogelwch bywyd, diogelwch tân a diogelwch strwythurol
- rôl deddfwriaeth iechyd a diogelwch a'r risgiau a'r rheolaethau cysylltiedig yn yr amgylchedd adeiledig
- y rhwymedigaeth i roi gwybod am faterion o bryder sy'n dod i'r amlwg i'r awdurdod gorfodi priodol

Trosolwg o gymhwysedd lefel B – gwerthfawrogi'r canlynol:

- meini prawf lefel A
- defnyddio dulliau cyfathrebu effeithiol, gyda phob parti â buddiant, gan ddefnyddio rhychwant llawn o ddulliau ac arddulliau cyfathrebu wrth gyflawni swyddogaethau a gweithgareddau rheolaeth adeiladu

Trosolwg o gymhwysedd lefel C – dealltwriaeth o'r canlynol:

- meini prawf lefelau A a B
- sut y dylai gweithiwr proffesiynol gyflawni ei ddyletswyddau rheoli diogelwch rheolaeth adeiladu yn unol â'r Cod
- sut y mae arferion rheoli diogelwch adeiladau yn helpu i sicrhau cydymffurfedd â'r rheoliadau adeiladu, ar gyfer pob math o adeilad ac eithrio adeiladau ansafonol a/neu adeiladau risg uwch

Trosolwg o gymhwysedd lefel D – dealltwriaeth gynhwysfawr o'r canlynol:

- meini prawf lefelau A, B ac C
- sut y mae arferion rheoli diogelwch adeiladau yn helpu i sicrhau cydymffurfedd â'r rheoliadau adeiladu, ar gyfer pob math o adeilad gan gynnwys adeiladau ansafonol a/neu adeiladau risg uwch

[Rheoli diogelwch – sgiliau, gwybodaeth, profiad ac ymddygiadau \(enghreifftiau dangosol\)](#)

Meini prawf cymhwysedd lefel A – ymwybyddiaeth o'r canlynol:

- terminoleg sy'n ymwneud â chynnal diogelwch bywyd, diogelwch tân a diogelwch strwythurol a'r ymddygiadau cysylltiedig priodol sy'n gymwys yn yr amgylchedd adeiledig
- rôl iechyd a diogelwch fel y mae'n gymwys i reolaeth adeiladu mewn perthynas â phob math o adeilad
- rôl dulliau ac arddulliau cyfathrebu effeithiol a ddefnyddir gan wrth gyflawni swyddogaethau a gweithgareddau cyrff rheoli adeiladu ac arolygwyr adeiladu cofrestredig yn ddiogel
- diwylliant y diwydiant adeiladu
- diogelwch personol, diogelwch pobl eraill a systemau gwaith diogel
- nodi risgiau, methodoleg asesu risgiau a rheoli risgiau ar gyfer pob math o adeilad
- deddfwriaeth ac ymarfer iechyd a diogelwch, gyda phwyslais ar yr amgylchedd adeiledig
- Rheoliadau Adeiladu (Dylunio a Rheoli) 2015
- nodi pryderon, codi pryderon, rhoi gwybod yn effeithiol i bartïon â buddiant, a chofnodi digwyddiadau rheoli diogelwch a nodir yn ystod y prosesau asesu ac arolygu cynlluniau

Meini prawf cymhwysedd lefel B – gwerthfawrogi'r canlynol:

- meini prawf lefel A
- prosesau rheoli diogelwch adeiladau a'r ffordd y mae'r prosesau hyn yn rhyngweithio â'r swyddogaethau rheolaeth adeiladu gan gynnwys asesu planiau ac arolygu

Meini prawf cymhwysedd lefel C – dealltwriaeth o'r canlynol:

- meini prawf lefelau A a B
- sut i ddangos arferion rheoli diogelwch effeithiol wrth gyflawni gwaith rheolaeth adeiladu ar gyfer pob math o adeilad ac eithrio adeiladau ansafonol a/neu adeiladau risg uwch, o'r cysyniad hyd at y camau dylunio, cymeradwyo, adeiladu, arolygu, gorfodi, ardystio, meddiannu a phwrpas
- sut y mae ymddygiadau rheoli diogelwch adeiladau yn cyd-fynd â dilyn y Cod a safonau sefydliadol perthnasol

Meini prawf cymhwysedd lefel D – dealltwriaeth gynhwysfawr o'r canlynol:

- meini prawf lefelau A, B ac C
- sut i ddangos arferion rheoli diogelwch effeithiol wrth gyflawni gwaith rheolaeth adeiladu ar gyfer pob math o adeilad gan gynnwys adeiladau ansafonol a/neu adeiladau risg uwch, o'r cysyniad hyd at y camau dylunio, cymeradwyo, adeiladu, arolygu, gorfodi, ardystio, meddiannu a phwrpas

Moeseq

[Datganiad cymhwysedd cyffredinol ar gyfer moeseq](#)

Cynnal safonau proffesiynol a moesegol uchel wrth gyflawni'r holl weithgareddau rheolaeth adeiladu

Trosolwg o gymhwysedd lefel A – ymwybyddiaeth o'r canlynol:

- terminoleg sy'n ymwneud â moeseg
- beth yw gwir ystyr ymddygiad da ac ymddygiad moesegol

Trosolwg o gymhwysedd lefel B – gwerthfawrogi'r canlynol:

- meini prawf lefel A
- sut y mae ymddygiad moesegol yn rhyngweithio â rheolaeth adeiladu

Trosolwg o gymhwysedd lefel C – dealltwriaeth o'r canlynol:

- meini prawf lefelau A a B
- y rôl y mae moeseg ac ymddygiadau moesegol yn cyfrannu at y Cod a'r ffordd y maent yn rhyngweithio â'r Cod, o'u defnyddio wrth gyflawni'r holl weithgareddau rheolaeth adeiladu

Trosolwg o gymhwysedd lefel D – dealltwriaeth gynhwysfawr o'r canlynol:

- meini prawf lefelau A, B ac C
- y rôl y mae moeseg ac ymddygiadau moesegol yn cyfrannu at y Cod, a'r ffordd y maent yn rhyngweithio â'r Cod, o'u defnyddio wrth gyflawni'r holl weithgareddau rheolaeth adeiladu; ar y cyd â'r gallu i sicrhau bod aelodau o'r tîm rheolaeth adeiladu/datblygu yn gweithio mewn modd moesegol bob amser

Moeseg – sgiliau, gwybodaeth, profiad ac ymddygiadau (enghreifftiau dangosol)

Meini prawf cymhwysedd lefel A – ymwybyddiaeth o'r canlynol:

- adolygiad o'r derminoleg sy'n ymwneud â moeseg ac ymddygiad moesegol a'r ffordd y mae disgwyl yn ein cymdeithas y bydd pobl yn arfer moeseg ac ymddygiadau moesegol, a'r ffordd y mae cyrff proffesiynol ac eraill yn mesur perfformiad fel y caiff ei ddefnyddio
- rhwymedigaethau i'r awdurdod rheoleiddio o dan y Cod

Meini prawf cymhwysedd lefel B – gwerthfawrogi'r canlynol:

- meini prawf lefel A
- y defnydd o'r dysgu ymwybyddiaeth a dealltwriaeth o'r ffordd y mae moeseg yn rhyngweithio â'r swyddogaethau rheolaeth adeiladu, y tu mewn i'r swyddfa a'r tu allan iddi, gan gynnwys asesu planiau ac arolygu

Meini prawf cymhwysedd lefel C – dealltwriaeth o'r canlynol:

- meini prawf lefelau A a B
- sut y caiff moeseg ac ymddygiadau moesegol eu cyflawni o ddydd i ddydd a rhyngweithio proffesiynol â phob aelod o'r tîm datblygu, wyneb yn wyneb, ar-lein a thrwy gyfryngau electronig eraill a sicrhau cydymffurfedd â'r Cod

Meini prawf cymhwysedd lefel D – dealltwriaeth gynhwysfawr o'r canlynol:

- meini prawf lefelau A, B ac C
- y defnydd o ymddygiadau moesegol, gan gynnwys ymddygiad pobl eraill a gorfodi ymddygiad moesegol fel sy'n briodol
- y defnydd o egwyddorion moesegol er mwyn hybu canlyniadau diogel a'r defnydd o'r Cod sy'n parchu amrywiaeth ac egwyddorion cynhwysiant

6. Tabl o ofynion cymhwysedd

Mae'r tabl canlynol yn nodi'r lefelau cymhwysedd disgwylidig ym mhob un o'r naw maes pwnc cymhwysedd a amlinellir yn Adran 3 o'r Fframwaith Cymhwysedd Arolygwyr Adeiladu ar gyfer pob dosbarth.

Tabl 1: Tabl yn dangos y gofynion o ran cymhwysedd ar gyfer pob dosbarth o arolygydd adeiladu

Maes cymhwysedd	Y Gyfraith	Technoleg	Gwasanaethau Adeiladu	Swyddogaethau a Gweithgareddau	Asesu Planiau a Gorfodi	Arolygiadau a Gorfodi	Rheoli a Sgiliau Craidd	Rheoli Diogelwch	Moeseg
Arolygydd Adeiladu o dan Hyfforddiant Dosbarth 1	A-B	A-B	A-B	A-B	A-B	A-B	A-B	A-B	D
Arolygydd Adeiladu Dosbarth 2	C	C	C	C	C	C	C	C	D
Arolygydd Adeiladu Dosbarth 3	D	D	D	D	D	D	C	C	D
Arolygydd Adeiladu Dosbarth 4 (Rheolwr Technegol)	C-D	C-D	C-D	C-D	C-D	C-D	D	D	D

NODER:

Mae'n bosibl y bydd yn ofynnol i unigolion feddu ar lefel uwch o gymhwysedd na'r lefel a ddangosir. Mewn rhai achosion efallai y bydd angen cael lefel uwch. Er enghraifft, byddai angen cymhwysedd lefel C ar Arolygydd Adeiladu (Rheolwr Technegol) Dosbarth 4 sy'n rheoli Arolygwyr Adeiladu Dosbarth 2 ar gyfer llawer o'r cymwyseddau, tra byddai angen cymhwysedd lefel D ar Arolygydd Adeiladu (Rheolwr Technegol) Dosbarth 4 sy'n rheoli Arolygwyr Adeiladu Dosbarth 3.

Efallai y bydd modd i unigolion ddangos cymhwysedd lefel uwch ar gyfer dosbarth cofrestru penodol, a chaiff hyn ei dderbyn. Os nad yw unigolyn yn gallu cyrraedd y lefelau cymhwysedd sy'n ofynnol gan yr awdurdod rheoleiddio ym mhob un o'r 9 maes cymhwysedd ar gyfer unrhyw ddosbarth cofrestru, mae'n annhebygol o allu cofrestru yn y dosbarth. Efallai y bydd angen iddo gofrestru mewn dosbarth gwahanol, gweithio o dan oruchwyliaeth neu gael cyfyngiadau ar ei gofrestrriad.